

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 21P/193/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123235403
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Margaréta Milecová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2024:5123235403.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred sudkyňou JUDr. Margarétou Milecovou, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa:

A. B., nar. XX.XX.XXXX

bytom A. XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky: C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX E. a otca: F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX, právne zastúpený AK JUDr. Lenka Špiriaková, PhD., advokát so sídlom J.Milca 11, Žilina, o návrhu E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX, o osvojenie, takto

rozhodol:

I. Maloletá A. B., nar. XX. XX. XXXX sa od právoplatnosti tohto rozsudku stáva osvojencom E. B., nar. XX. XX. XXXX.

II. Navrhovateľka E. B., A. G., nar. XX. XX. XXXX sa zapíše v knihe narodení matričného úradu E., zväzok XXX, ročník XXXX, strana XX, pod poradovým číslom XX, namiesto matky maloletého dieťaťa.

III. Priezvisko osvojenca bude „B.“.

IV. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 21. 08. 2023 doručeným elektronicky dňa 22. 09. 2023 na Okresný súd Žilina, sa navrhovateľka domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd rozhodol a vyslovil osvojenie maloletej A. B. navrhovateľkou – manželkou otca maloletej A., ktorá bude o právoplatnosti rozsudku zapísaná v rodnom liste maloletej A. B. namiesto biologickej matky dieťaťa.

2. V návrhu uviedla že navrhovateľka a otec uzatvorili manželstvo dňa 19.10.1996. Zo vzťahu matky a otca pochádza maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX. K úprave práv a povinností k maloletej nej došlo naposledy rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 37P/27/2016 - 136 zo dňa 09.06.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 28.06.2016, podľa ktorého bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca a matke bolo určené plniť výživné vo výške 30 eur mesačne na osobitný účet maloletej zriadený otcom. Matka bola oprávnená stretávať sa s maloletou neobmedzene po predchádzajúcej dohode s otcom. Maloletá následne zostala vo výchove a starostlivosti otca, pričom matka nejaví o maloletú žiaden záujem. Matka sa s maloletou A. od júla 2020, kedy maloletá mala len 5 rokov nestretla a rovnako ani sa nedožadovala stretnutí s maloletou, ktoré by otec matke, samozrejme,

umožnil, tak ako bolo uvedené v označenom rozsudku, po dohode s otcom. Matka sa od júla 2020 nezaujíma o to, či maloletá prosperuje, ako sa jej darí, či je zdravá a ako rastie. Pri príležitosti menín či narodenín jej neprinesla žiaden darček a neučinila tak ani na najkrajšie sviatky v roku na Vianoce. Pri príležitosti sviatkov jej tiež nezaslala ani len gratuláciu, aby maloletá A. aspoň vedela, že vôbec jej biologická matka existuje. Matka ju ta nikdy ničomu nenaučila, maloletej sa venoval len otec alebo navrhovateľka, či ich rodinní príslušníci. Matka maloletú nikdy nepotešila ani len maličkou drobnosťou alebo maškrtou, nezastavila sa pozdraviť ju a aspoň na chvíľu sa s ňou vidieť či pohrať sa. Matka nemá doslova a do písma žiadnu vedomosť o potrebách svojej dcéry a rovnako nemá vedomosť ani o tom, napríklad ako prosperuje v škole, aké má známky, akým školským a mimoškolským aktivitám sa venuje, akého má pediatra a podobne. Nehovoriac o tom, že matka nepozná ani vlastnosti, nadania alebo talenty svojej dcéry, nijako sa nepodieľa na ich zveľaďovaní a rozvíjaní. Matka so svojou dcérou nie je v telefonickom ani inom obdobnom kontakte. Maloletá A. tak svoju biologickú matku vôbec nepozná. Z plnení výživného vyplýva, že matka dobrovoľne ani jediný krát výživné nezvýšila a to ani dokonca na jeho minimálnu aktuálne známu hodnotu 36,80 eur. Rovnako z plnení výživného vyplýva, že matka toto realizuje len z obavy pred trestným stíhaním alebo exekúciou, vychádzajúc pri tomto závere z jej tvrdení na informatívnom stretnutí zo dňa 04.01.2023 na okresnom súde o tom, že ona nie je povinná pracovať, aby dosiahla vyšší príjem a mohla tak plniť vyššie výživné dcérke, aby sa primeraným spôsobom podieľa na zabezpečovaní potrieb maloletej. Sama matka na tomto stretnutí uviedla, že sa s dcérou A. nestretla už 2 roky. Matka navyše zatajuje miesto, kde sa zdržiava, pričom podľa informácií navrhovateľky táto trvalo žije, pracuje a funguje aj so synom H. v I.. Z uvedeného tiež je zrejmé, že matka nevykonáva žiadne svoje rodičovské práva voči maloletej dcére A., nakoľko toho ani pre miesto svojho pobytu nie je schopná. Zo zhora uvedeného je teda zrejmé, že matka je len formálne uvedená v rodnom liste maloletej ako jej matka, o jej výchovu, starostlivosť sa nijako nestará a nezaujíma.

Za matku maloletej A. sa považuje práve navrhovateľka. Navrhovateľka sa o A. starala od počiatku, ako ju otec získal do svojej osobnej starostlivosti. Mala a má ju rada ako vlastnú dcéru, aj keď si celý čas uvedomuje, že nie je jej biologickou matkou. S maloletou A. má navrhovateľka v súčasnosti krásny a plnohodnotný vzťah, doslova ide o vzťah ako matka a dcéra, pretože sa o ňu aktívne nestará, vychováva ju, zaujíma sa o ňu, učí sa s ňou, stará sa o maloletú aj keď je chorá alebo aj počas bežných dní či prázdnin, berie ju na rôzne väčšie či menšie výlety, cyklo výlety, dovolenky, spoločne trávajú voľný čas a dokáže sa o ňu plnohodnotne postarať aj bez účasti otca. Navrhovateľka nemá žiadny problém prejaviť maloletej citovú náklonnosť a maloletá ju dokonca oslovuje mama a často jej hovorí, že ju ľúbi. Dokonca sa stalo, že na úrade práce, kde sa maloletej pýtali ako sa volá jej mama, odpovedala, že E.. Medzi navrhovateľkou a A. sú úplne bežné prejavy náklonnosti ako je objatie či bozk. Navrhovateľka sa venuje pravidelne príprave maloletej do školy, učia sa spoločne, ako aj navrhovateľka rozvíja jej tvorivé zručnosti a schopnosti. Navrhovateľke A. napriek tomu, že pochádza z mimomanželského pomeru otca, prirástla navždy a nerozlučne k srdcu. Navrhovateľka má tak trvalý a neodvolateľný záujem zosúladiť právny stav so stavom faktickým cestou osvojenia. Navrhovateľka spĺňa všetky predpoklady ustanovené zákonom k osvojeniu maloletej A., má plnú spôsobilosť na právne úkony, je bezúhonná, s dobrou povestou a spĺňa aj ostatné predpoklady k osvojeniu - zdravotné, osobnostné, morálne a spôsobom svojho života nepopierateľne zaručuje, že osvojenie bude v najlepšom záujme maloletej. Osvojením by navrhovateľka chcela dosiahnuť, aby z tzv. sociálneho rodičovstva, ktoré aktuálne medzi ňou a maloletou A. existuje, stalo aj právne rodičovstvo so všetkými jeho dôsledkami, ktorých si je navrhovateľka dobre vedomá a s úctou a láskou a rešpektom ich na seba je rozhodnutá v celom rozsahu prijať a následne aj vykonávať. Navrhovateľka má za to, že takéto osvojenie je v záujme maloletej A. aj do budúcnosti, pretože táto bude vychovávaná v kompletnej rodine otcom a navrhovateľkou, pričom rodinu tvoria aj ostatní rodinní príslušníci navrhovateľky a otca, predovšetkým nevlastní súrodenci maloletej F. a I.. Z manželstva navrhovateľky a otca pochádzajú 2 dospelé zaopatrené deti F. B. a I. B., ktorí majú s maloletou tiež pekný vzťah, prijali ju a správajú sa k nej ako k svojej sestre. Navrhovateľka má aj stabilné ekonomické zázemie, nakoľko pracuje v rodinnej firme PDM autosúčiastky, s.r.o. ako vedúca predajne s aktuálnym mesačným príjmom cca 900 eur spolu s otcom. Osvojenie maloletej A. by tak žiadnym spôsobom nezasiahol do sféry ich biologických detí, ktoré sú už navyše aj tak dospelé a zaopatrené. Navrhovateľka by bola skutočne šťastná, aby maloletá A. cítila príslušnosť v rámci jednej rodiny a rodu. Nakoľko matka od júla 2020 neprejavila nielen skutočný záujem ale ani len potencionálny a jediné čo súčasnosti činí je, že hradí výživné, ale v podstate maloletú A. nenavštevuje, nezaujíma sa o jej zdravotný stav či vývoj, nezaujíma sa o to akého má maloletá detského lekára, alebo akú školu navštevuje, alebo aký má v škole prospech a čomu sa rámci školských alebo mimoškolských aktivít venuje, nezobrala ju na výlet, či dovolenku, nekúpila jej pri príležitosti sviatkov žiaden darček alebo neposlala ani len gratuláciu, maloletú neprivilul a nepovedala jej milého slova a dokonca aj v konaní, naposledy vedenom na Okresnom súde

Žilina, pod spisovou značkou 21P/192/2022, vykričala otcovi, že jej sľúbil, že jej dá pokoj a nebude ju s ničím, čo sa týka maloletej A. otravovať a už vôbec nepožadovať od nej nejaké výživné, a teda neprejavila žiadne úsilie upraviť si svoje pomery, tak aby sa mohla o maloletú starať má za to, že nie je potrebný v danom konaní ani súhlas biologickej matky na osvojenie maloletej A. v zmysle ustanovenia § 102 ods. 1 písm. a) zákona o rodine. Otec súhlasí s tým, aby si maloletú A. osvojila jeho manželka - navrhovateľka E. B. a stala sa tak po právnej stránke jej matkou. Otec všetky skutočnosti uvedené v tomto návrhu na osvojenie maloletej osvedčil a označil ich za pravdivé .

3. Súčasťou návrhu bol aj súhlas otca maloletej s osvojením.

4. K návrhu sa vyjadrila matka maloletej v písomnom podaní osobne podanom na Okresnom súde Žilina dňa 10. 06.2024. Vo svojom vyjadrení uviedla, že nesúhlasí s návrhom na osvojenie svojej dcéry A. B. do starostlivosti „cudzej osoby“ pani B.. Do vzťahu s pánom B. išla ako slobodná mamička s jedným maloletým synom H., ktorému v tej dobe bolo 7 rokov a navštevoval prvú triedu základnej školy Prvá dohoda ich ako rodičov o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej A. bola 10.02.2015, pod spisovou značkou 15P/63/2015. Tam všetko začalo. Pán B. jej chcel vtedy zobrať len pár týždňov narodenú dcéru, ktorú kojila, vyžadovala hlavne jej starostlivosť, lásku, citovú väzbu a všetko čo k tomu patrilo. V uvedenom spise na ňu len špinil, vyjadroval sa o nej klamlivé a hanlivé informácie, ktoré neboli pravdivé. Nemala a ani nemá žiadne dôkazy, že by svoju dcéru zanedbávala alebo sa o ňu nestarala. A. mala všetko potrebné pre zdravý vývin dieťaťa. Nakoniec 06.12.2015 bola súdom rozhodnutá rodičovská dohoda a na párny a nepárny týždeň medzi otcom a matkou dieťaťa. Pán B. sa už počas ich vzťahu správal ku nej agresívne, klamal ju o svojom manželstve, kedy tvrdil, že je v rozvodovom konaní a veľmi škaredo sa vyjadroval o svojej manželke. S pánom B. spolu chodili asi rok. V tej dobe ho mala rada a chcela mu veriť, že to myslí s ňou vážne a chce s ňou začať nový rodinný život, ako tvrdil. Deti mal už v tej dobe a s manželkou si už veľmi dlho nerozumeli. Následne, keď otehotnela začalo veľmi zlé obdobie. Vulgárne jej nadával, ponižoval ju a posielal na potrat. Pán B. mal ťažké záchvaty hnevu, zlosti. Počas pobytu u pána B. zistila, že takto sa správa aj ku svojim rodičom, deťom aj žene. Veľmi rád so všetkými manipuloval a mal rád všetkých pod kontrolou. Po čase ju už ako tehotnú vyhodil z bytu. Svoju dcéru A. veľmi ľúbi a vždy ju aj ľúbiť bude. Keď bola dcéra s ňou, bola vždy šťastná a usmievavá. Venovala sa jej, chodili po výletoch, učila ju, že rodina je dôležitá, často navštevovali jej rodinu, aby videla ako môže pekne žiť. Nikdy by ju dobrovoľne neopustila, len otec sa jej stále vyhrážal, zastráňoval ju, prenasledoval ju a robil jej hanbu. Dcéra bude mať vždy u nej otvorené dvere, chce byť s ňou v kontakte a byť tu pre ňu ako jej matka. Mrzí ju, že sa nechala ovládať od pána B., ale bola zastráňovaná a ním zmanipulovaná. O dcéru javila záujem, no jej otec ju len ponižoval a bránil jej v kontakte, má na to aj maily, má videá, kde dcéra plače, keď mala ísť za svojim otcom, mala z neho strach a je jej ľúto, že tomu nedokázala zabrániť. Pán B. ju vo veľa veciach oklamal, čo sa týka dcéry A.. Nikde nie je napísané, že by bola zlou matkou ako sa vyjadruje otec, je dôkladná a zdravo zmysľajúci matka. Odlúčenie od dcéry bolo neadekvátne a veľmi násilne zo strany otca. Dúfa, že súd rozhodne spravodlivo.

5. Súd nariadil vo veci pojednávanie. Na pojednávanie sa dostavili navrhovateľka, otec a kolízny opatrovník a maloletá A..

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, otca, kolízneho opatrovníka a listinnými dôkazmi, ktoré tvoria súdny spis. Zároveň vykonal pohovor aj s maloletou A..

7. Z výsluchu navrhovateľky súd zistil, že s manželom sú manželka od roku 1996. Maloletá A. pochádza z mimomanželského vzťahu manžela s matkou maloletej. Jednoducho sa stalo v manželstve, že došlo k nevere zo strany manžela, z toho podania matky sa dozvedela, že ten vzťah trval asi rok a v podstate o tom vzťahu sa dozvedela v čase, kedy už bolo zrejmé, že výsledkom tohto vzťahu bude aj maloletá A.. Uvedené prekonala, manželovi odpustila, prijala to tak, že v živote sa takéto veci stávajú. Určite v čase, keď sa dozvedela o tom, že sa má maloletá A. narodiť nepočítala s tým, že nakoniec A. zostane aj v ich domácnosti. V tomto období s manželom už mali odrastené deti, obidve boli na strednej škole. Bezprostredne po narodení maloletej sa maloletá ocitla v ich domácnosti. Približne asi pol roka skutočne fungovali v režime nejakého striedania sa dieťaťa u matky, chvíľku u nich, bolo to veľmi chaotické. V nasledujúcom období bola u matky len párkrát a nakoniec situácia vyústila do toho, že maloletá bola zverená do starostlivosti otca. V útlom veku, kedy sa vytvárajú tie najbližšie väzby bolo úplne prirodzené, že maloletá ju volala mama. Jej biologická matka sa v jej živote neobjavovala natoľko často, aby dieťa malo z toho nejaký chaos, že sú tu popri sebe dve mamy. V súčasnosti ju A. oslovuje mama. Žijú prirodzený, bežný, rodinný život, pri A. sa jednoznačne cíti ako jej rodič, nakoľko spolu riešia

a prežívajú úplne bežné záležitosti, či už ide o bežnú starostlivosť doma, zdravotný stav, školu, čokoľvek. Ich spoločné deti, narodené v manželstve A. berú ako svojho plnohodnotného súrodenca. Tým, že boli väčší, sa už aj aktívne zapájali do starostlivosti o A.. A. trávi aj prázdniny u dcéry v I.. Rovnako tak, pokiaľ ide o širšiu rodinu, ako napr. starí rodičia, aj títo ju vnímajú ako plnohodnotného člena rodiny, jej matku volá babička. Myslí si, že aj maloletá A. sa vníma ako plnohodnotný člen rodiny, ako dcéra, ako súrodenec. Matku maloletej pozná osobne, nielen z obdobia, kedy sa maloletá A. narodila a po jej narodení, ale v podstate ju poznala aj predtým, keďže pracuje v ich spoločnej firme, v obchode. A. matka bola ich zákazníčka. Čo sa týka ich vzájomného kontaktu, v kontakte boli len pri osobných stretnutiach, ak si prišla pre A., telefón na ňu nemá, ani nikdy s ňou v telefonickom kontakte nebola. Pokiaľ si prišla po dcéru, vždy jej ju odovzdával manžel. Snažili sa vyhýbať nejakým stretom, ktoré by mohli vyvolať psychicky zaťažujúcu situáciu, jednak pre dospelých, ale v prvom rade pre dieťa. Pokiaľ ide o kontaktovanie maloletej zo strany matky, maloletá nemá telefón, oni ju v tomto ani nepodporujú, nemajú ani záujem, aby bola na počítači alebo dokonca na sociálnych sieťach. Pokiaľ by sa chcela matka s maloletou spojiť telefonicky, môže kedykoľvek zavolať manželovi. Pokiaľ si maloletú matka zobrala v rámci tých letných prázdnin, ktoré tu už spomínali, vtedy A. u nej aj prespávala, inak sa tie stretnutia odohrali spôsobom, že si prišla A. zobrať na pár hodín, príp. na pol dňa. Bližšie neviem presne povedať, o aké časové obdobie išlo. Na sviatky ako narodeniny, meniny, nezareaguje, ani v takej podobe, že by napr. cez telefón otca poslala blahoželanie, rovnako ani na Vianoce. Návrh podávala hlavne preto, že sa nielen cíti ako jej matka, lebo ju vychovala, no jej matka tri roky o ňu nejavi záujem a A. konečne začala žiť pokojný život. Problematické bolo, keď matka prejavovala záujem o dieťa. Hodnotí ho, že bol účelový, narušalo to ich súžitie, po tom aj následné prejavy zo strany matky, keď podávala podnety na sociálku. Žijú ako rodina na dedine, je to veľmi ťažké potom nejakým spôsobom sa obhájiť, že sú v niečom nevinne alebo že sa u nich nič nedeje, pretože ľudia sa o tieto veci zaujímajú. Rovnako tak A. sa pohybuje v školskom prostredí, kde aj deti prejavujú o jej život, o jej rodinu záujem. Myslí si, že tento návrh by mohol prispieť k ukludneniu celkovej rodinnej situácie, preto aj navrhla aby súd podanému návrhu vyhovel a mohla si osvojiť maloletú A..

8. Z výsluchu otca súd zistil, že čo sa týka záujmu matky o dcéru, nikdy ten záujem nehodnotil z jej strany ako záujem o dieťa, skôr to bolo, aby nejakým spôsobom prejavila záujem o neho, mohla byť v jeho blízkosti, dokonca vnímal obdobia, kedy ho doslova prenasledovala, bola ním posadnutá. Keď mali striedavú starostlivosť, bolo to veľmi chaotické obdobie. Matka stanovené termíny vôbec nedodržiavala, príp. zareagovala na to, keď A. bola u nich, že podávala podnety na sociálny úrad. V podstate piaty deň po narodení dieťaťa mu oznámila, že ona sa nevláda o A. starať, že si potrebuje oddýchnuť, a tak A. sa dostala k nemu, do jeho domácnosti. Keď maloletú doviedol domov, nikto z rodiny sa k tomu nepostavil tak, že by mu so starostlivosťou o maloletú nepomohol, no pamätá si, že manželka mu vtedy povedala, že ona sa bude o ňu starať, bude jej ako matka, ale nikdy jej nesmie v živote uprieť to alebo že by jej povedal, že nie je to jej dieťa. Matka s dcérou boli v kontakte presne do začiatku prázdnin pred tromi rokmi, to znamená, pokiaľ maloletá navštevovala materskú školu. Posledné stretnutie sa uskutočnilo v lete pred tromi rokmi. Matka prejavila záujem, že chce byť s A. dva týždne. V pondelok A. išla k mame, vo štvrtok mu matka volala, že nech si prídem po A., pretože ona to nezvláda. Tak poslal po A. svojho syna, ten išiel aj s kamarátom a pri tom, ako matka vyvádzala dieťa k autu, sa dozvedeli, že maloletá večer predtým sa pohybovala po paneláku, resp. pred panelákom sama a tomuto kamarátovi klopala na dvere, nakoľko nevedela nájsť byt, do ktorého má ísť. Aj toto svedčí o tom, ako sa matka v uvedenom období o maloletú starala. Dcéra mu opisovala aj situáciu, kedy ju matka mala zavrieť v aute, aj dodnes má A. traumu z toho, pokiaľ zostanú dvere na aute zavreté a ona sa nemôže dostať von. Dcéru si prevzal, pričom javila na tele známky bitky, dokonca škrtenia. Nebolo to prvýkrát, kedy takéto niečo na jej tele našli po príchode od matky. Odvtedy matka sa o dcéru nezaujímal. Na Vianoce cca po polroku mu napísala, že si chce A. zobrať, na čo jej odpísal, že nie, nakoľko ju bije. Nasledovala opätovne návšteva zo sociálneho úradu, kedy ukázal fotky, ako sa matka k dieťaťu správa a čo mu robí. To boli posledné Vianoce, kedy sa ozvala. V súčasnosti sa neozve ani na narodeniny, ani na meniny, či dokonca na tie Vianoce. Po tom, čo mu dcéra bola zverená, matka prejavovala ešte záujem, stretávali sa, bolo to však veľmi nepravidelné. Stretli sa možno raz - dvakrát do mesiaca, prejavila záujem aj o dlhšie stretnutia, ale vždy ho skrátila. Dalo sa to vtedy v tom období aj akceptovať, že bola A. u nej aj pár dní, nakoľko navštevovala materskú školu. Keď bola maloletá u matky, zaviedla maloletú aj do škôlky. Od uvedených Vianoc, matka nekontaktuje ani jeho. Nežiada ani informácie o dcére. Plní si výživné vo výške 30 eur mesačne, momentálne mu však výživné chodí z účtu s označením H.. Nevie sa tak ani vyjadriť, či výživné v súčasnosti platí matka. Dlh na výživnom má za to skoršie obdobie v sume asi okolo

1200 eur. Prioritou a na prvom mieste je otca A., jej pokojné, radostné detstvo, preto sa v plnom rozsahu pripojil k vyjadreniam manželky. Navrhol, aby súd podanému návrhu vyhovel.

9. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že úradu práce sa nepodarilo spojiť s biologickou matkou maloletej A., napriek viacerým pokusom. Od podania návrhu ich ako úrad nekontaktovala, nedostavila sa na úrad, nepodala v podstate žiadne vyjadrenie k predmetnej veci. Z jej strany nebola zaznamenaná žiadna snaha alebo želanie vychovávať dcéru A.. Zároveň je potrebné na druhej strane uviesť, že maloletá sa viackrát identifikovala byť členom rodiny B.. Navrhol preto podanému návrhu vyhovieť, nakoľko má za to, že osvojenie maloletej navrhovateľkou, je v záujme maloletej. K tomu, keď matka podala podnet na ich úrad vo vzťahu k rodine B., následne sama matka uviedla, že si tento podnet sama vymyslela.

10. Súd na pojednávaní vykonal pohovor s maloletou A., ktorá uviedla, že základnú školu, chodí do školy v A., v škole sa stravuje a chodí aj do školského klubu. Býva v rodinnom dome s maminou, tatinom. Navrhovateľku volá mamina, vie o podanom návrhu a chce byť osvojená. So svojou mamou sa nestretáva, nechýba jej.

11. Zo správy z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom zo dňa 21. 11. 2023 súd zistil, že sociálne šetrenie v rodine maloletej A. bolo vykonané na adrese A. XXXX I. E.. Ide o 4 izbový rodinný dom vo vlastníctve manželov B.. Hygiena domácnosti je na dobrej úrovni, obývacia izba je spojená s kuchyňou, dve detské izby, rodičovská spálňa a soc. zariadenia. V domácnosti bývajú už len manželia B. a maloletá A.. I. B. F., nar. XX.XX.XXXX, biologický otec maloletej A., pracuje ako konateľ v rodinnej spoločnosti. Jeho manželka, pani E. B., nar. XX.XX.XXXX, je v tej istej firme jeho spoločníčka s mesačným príjmom 700,00 € a poberá dividendy 1x ročne. Pani B. medzi svoje výdavky uviedla cca 200,00 € bývanie (spoločne s manželom), strava cca 200,00 € mesačne, obuv, odev a hygienu odhadla na 150,00 € mesačne. Pani B. uviedla, že na podanom návrhu naďalej trvá, má záujem na tom, aby bolo v rodine pokojné zázemie pre maloletú A.. Biologická matka maloletej A., C. J., nar. XX.XX.XXXX, sa o svoju dcéru podľa jej slov vôbec nezaujíma, jediné, čo robí je to, že podáva podnety. Neskôr, pri sociálnom šetrení, sama biologická matka priznala, že si podnety vymyslela. Pani B. sa o maloletú A. stará od narodenia, maloletá je v rodine zvyknutá, začlenená. Maloletá manželku svojho otca oslovuje „mama“. So svojou biologickou matkou bola v júli v roku 2020. Vtedy bola u biologickej matky na prázdninovom pobyte. Mala tam byť týždeň, ale mama ju zbila a vrátila naspäť k otcovi už po 4 dňoch. Matka maloletej sa má, podľa posledných informácií manželov B., zdržiavať v I., ale na pojednávaní sa údajne vždy dostaví.

Maloletá A. nám uviedla, že sa má dobre. Vie o tom, že mamina, ako pani B. volá, podala návrh na súd, aby si ju osvojila. Tento nápad sa jej páči. „Mama C.“ jej nevolá, naposledy, keď u nej bola, ju zbila. Práve sa vrátila z dovolenky v B. A., kde bola s otcom a mamou (pani B.) a ich kamarátmi. Oni tam tiež mali dcéru. Na dovolenke chodila plávať do mora, bolo jej tam dobre a keby sa dalo, šla by ešte raz. A. navštevuje ZŠ v A.. Ráno chodí do školy s mamou, poobede po školskom klube ju vyzdvihuje otec. Chodí na tanečný krúžok – Krok sem, krok tam. V utorok a štvrtok navštevuje krúžok boxu, ktorý ju baví. Krúžok je v E. a vodieva ju tam jej starší brat – dospelý syn manželov B.. Z krúžkov ju opäť vyzdvihuje mama, pani B.. A. má rada slovenčinu a rada číta časopisy, rada chodí na náboženstvo a obľubuje kreslenie. V čase šetrenia neboli v starostlivosti o maloleté dieťa zistené žiadne nedostatky. Odporučil vyhovieť návrhu o osvojenie A. pani E. B. - je v záujme maloletej.

12. Maloleté dieťa pochádza z partnerského vzťahu otca a matky. Rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 37P/37/2016-136 z 09. 06. 2016 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola maloletá A. zverená do osobnej starostlivosti otca, matka bola zaviazaná na povinnosť platiť výživné vo výške 30 eur mesačne do 15. dňa v mesiaci, na ktorý sa výživné poskytuje na osobitný účet maloletej. Stretávanie bolo upravené tak, že matke je oprávnená sa s maloletou stretávať bez obmedzenia po dohode s otcom.

13. Navrhovateľka a otec maloletej sú manželmi od 19. 10. 1996. Navrhovateľka pracuje v spoločnosti s.r.o. ktorej spoločníkom a konateľom je manžel. Obaja majú pravidelný príjem, spoločne hradia výdavky v domácnosti. Z potvrdenia F. K. I., všeobecný lekár pre dospelých, zo dňa 16. 11. 2023 vyplýva, že navrhovateľka je zdravotne spôsobilá na adopciu dieťaťa, nemá žiadne vážne, ani dlhodobé ochorenia vyžadujúce liečbu.

14. Maloletá má 9 rokov, navštevuje ZŠ v A., aktuálne 3 ročník. Podľa potvrdenia pediatra z 15. 11. 2023 má maloletá absolvované všetky povinné prehliadky a očkovania, prekonala bežné ochorenia dýchacích ciest, je sledovaná kardiológom. Posledná preventívna prehliadka bola vykonaná v 6. Roku života (01/2021) v doprovide otca so záverom- zdravá.

15. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že matka maloletej, maloletú nevidela od júla 2020, od tohto času sa neinformovala na zdravotný stav maloletej u lekára, ani na maloletú otca. Z výpisu z účtu vyplýva, že matka prispieva na výživu maloletej od 08/2020 pravidelne v sume určenej súdom, nad rámec toho neprispieva ani finančne, ani zakúpením vecí pre maloletú.

16. Podľa § 38 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

Podľa § 143 CMP konanie o osvojenie možno začať len na návrh.

Podľa § 144 ods. 1 a ods.3 CMP účastníkmi konania o osvojenie sú osvojované dieťa, jeho rodičia, prípadne poručník, osvojiteľ a jeho manžel. Rodičia osvojovaného dieťaťa nie sú účastníkmi ani vtedy, ak na osvojenie netreba ich súhlas podľa predpisov rodinného práva; to platí aj vtedy, ak súd právoplatne rozhodol, že dieťa je osvojiteľné.

Podľa § 146 ods. 1 CMP osvojované dieťa súd vyslúchne, len ak je schopné pochopiť význam osvojenia a výsluch nie je v rozpore s jeho záujmom. Ak sa nemá osvojované dieťa vyslúchnuť, nepredvoláva sa na pojednávanie.

Podľa § 97 ods. 1, ods.2 Zákona o rodine osvojením vzniká medzi osvojiteľom a osvojencom rovnaký vzťah, aký je medzi rodičmi a deťmi. Medzi osvojencom a príbuznými osvojiteľa vzniká osvojením príbuzenský vzťah. Osvojitelia majú pri výchove detí rovnakú zodpovednosť a rovnaké práva a povinnosti ako rodičia. O osvojení rozhoduje súd na návrh osvojiteľa.

Podľa § 98 Zákona o rodine osvojiteľom sa môže stať len fyzická osoba, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o osvojenie podľa osobitného predpisu a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že osvojenie bude v záujme maloletého dieťaťa. Táto podmienka sa nevzťahuje na ustanovenie § 100 ods. 3

Podľa § 99 ods.1, ods.2 Zákona o rodine medzi osvojiteľom a osvojencom musí byť primeraný vekový rozdiel. Osvojiť možno len maloleté dieťa, ak je osvojenie v jeho záujme.

Podľa § 100 ods.1 a ods. 3 Zákona o rodine osvojiť maloleté dieťa môžu manželia alebo jeden z manželov, ktorý žije s niektorým z rodičov dieťaťa v manželstve, alebo pozostalý manžel po rodičovi alebo osvojiteľovi maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa môže výnimočne osvojiť aj osamelá osoba, ak sú splnené predpoklady, že osvojenie bude v záujme dieťaťa. Ak je osvojiteľ manželom rodiča maloletého dieťaťa, môže osvojiť maloleté dieťa len so súhlasom druhého manžela; súhlas nie je potrebný, ak druhý manžel stratil spôsobilosť na právne úkony alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

Podľa § 101 ods. 1 a ods.4 Zákona o rodine na osvojenie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Rovnako potrebný na osvojenie je súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolať súhlas možno len do času, kým nie je maloleté dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov. Ak je maloleté dieťa schopné posúdiť dosah osvojenia, je potrebný aj jeho súhlas.

Podľa § 102 ods. 1 a ods. 3 Zákona o rodine na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení

dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo c) je rodičom žena, ktorá požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom podľa osobitného predpisu a počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavila o dieťa žiadny záujem, alebo d) dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom. Súhlas na osvojenie v prípadoch uvedených v odseku 1 dáva opatrovník, ktorý bol osvojovanému maloletému dieťaťu ustanovený v konaní o osvojenie. Na ustanovenie opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia opatrovníka zaniká vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

Podľa § 104 Zákona o rodine súd je povinný na základe lekárskeho vyšetrenia zistiť, či zdravotný stav osvojenca a osvojiteľov nie je v rozpore s účelom osvojenia. S výsledkami vyšetrenia oboznámi osvojiteľa, zástupcu osvojenca a poučí ich o účely, obsahu a dôsledkoch osvojenia.

Podľa § 105 Zákona o rodine osvojenec bude mať priezvisko osvojiteľa. Spoločný osvojenec manželov bude mať priezvisko určené vyhlásením snúbencov pri uzavieraní manželstva podľa § 6 ods.3 a 4 pre ostatné deti. To platí aj v prípade, že osvojiteľom je manžel matky osvojenca.

Podľa § 106 ods. 1, ods.2 a ods. 3 Zákona o rodine osvojením zanikajú vzájomné práva a povinnosti medzi osvojencom a pôvodnou rodinou, ako aj medzi osvojencom a poručníkom alebo opatrovníkom, ktorý mu bol ustanovený súdom. Ak je osvojiteľ manželom jedného z rodičov osvojenca, príbuzenské vzťahy medzi osvojencom, rodičom a jeho príbuznými zostávajú zachované. Ak je to v záujme osvojenca, osvojiteľa mu môžu sprostredkovať prístup k informáciám o jeho rodičoch alebo poskytnúť informácie, ktorými disponujú, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 108 Zákona o rodine osvojiteľ sa zapíše v matrike namiesto rodiča osvojenca na základe oznámenia súdu.

17. Vzhľadom na citované znenie § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine a vzhľadom na to, že biologická matka maloletej nesúhlasila s podaným návrhom a s osvojením maloletého dieťaťa navrhovateľkou, súd vykonal dokazovanie ohľadne toho, či v danom prípade je súhlas matky na osvojenie v zmysle citovaného ustanovenia potrebný. Vykonaným dokazovaním, mal súd za preukázané, že súhlas matky na osvojenie maloletého dieťaťa navrhovateľkou nie je potrebný, keďže v konaní bolo preukázané, že matka maloletého dieťaťa počas viac ako šiestich mesiacov neprejavovala skutočný záujem o maloleté dieťa.

18. V zmysle právnej teórie kvalifikovaný nezáujem o dieťa je stav, pri ktorom je zjavné, že rodič nemieni (subjektívne hľadisko) obnoviť svoju starostlivosť o dieťa alebo obnoviť realizáciu výkonu svojich rodičovských práv a povinností Záujem o dieťa, ktorý by rodičia v priebehu tejto doby prejavili, nesmie byť iba formálny (napríklad výlučne pohľadnica, pravidelne, raz, polročne), musí byť podložený skutočne kladným vzťahom a vôľou prejavovať sa voči dieťaťu ako rodič V prípade nezáujmu o dieťa sa vyžaduje, aby rodičom nebránila v prejavení záujmu závažná prekážka. (Smyčková, R., Števček, M., Tomašovič, M., Kotrecová, A. a kol. Civilný mimosporový poriadok. Komentár. 1.vydanie. Bratislava:C.H.Beck, 2017 500s).

19. Uvedené mal súd za preukázané výpoveďou navrhovateľky ako aj otca maloletej, ktorí obaja uviedli, že matka maloletej sa na maloletú neinformovala, maloletú nenavštevovala, neposielala jej žiadne darčeky k sviatkom. S výnimkou plnenia si vyživovacej povinnosti. Matka maloletej, maloletú nevidela od júla 2020, od tohto času sa neinformovala na zdravotný stav maloletej u lekára, ani na maloletú u otca. Z výpisu z účtu vyplýva, že matka prispieva na výživu maloletej od 08/2020 pravidelne (v predchádzajúcom období nepravidelne, dokonca neuhradila výživné aj niekoľko mesiacov po sebe) v sume určenej súdom, nad rámec toho neprispieva ani finančne, ani zakúpením vecí pre maloletú.

20. Pri maloletých deťoch v útlom veku sú potrebné častejšie a opakované podnety pre udržanie a budovanie vzťahov, keďže priveľkými časovými odstupmi sa pamäťová stopa oslabuje a nemožno očakávať opak, že sa obnoví, či posilní sa eliminovaním negatívnych prejavov a bude na čom stavať. K obnoveniu stretávaní matky s maloletou po júli 2020 nedošlo, resp. matka nevyvinula iniciatívu, ktorá by smerovala k tomu, že by okrem plnenia si vyživovacej povinnosti, prejavila o maloletú záujem, napr. pri príležitosti narodenín, menín, Mikuláša, či Vianoc, ktoré mohli byť príležitosťou pre opätovné nadviazanie kontaktu, napr. aj napísaním pohľadnice, odovzdaním malej pozornosti, či

darčeka. Rovnako tak svoj záujem o dcéru mohla prejavíť aj vo vzťahu k otcovi, kedy by sa zaujímala o maloletú, o jej zdravotný stav, kde navštevuje základnú školu a pod. Súd mal v predmetnom konaní za preukázané, že matka nevyvinula dostatočnú snahu a záujem o maloletú a zároveň matke nebránila žiadna závažná prekážka v prejavení záujmu o svoje maloleté dieťa.

21. Súd mal na základe vykonaného dokazovania zároveň preukázané, že u maloletého dieťaťa ako aj u navrhovateľky ako osvojiteľa, sú splnené všetky zákonné podmienky na rozhodnutie o osvojení. Zdravotný stav navrhovateľky a maloletého dieťaťa je zlučiteľný s účelom osvojenia a je medzi nimi primeraný vekový rozdiel. Navrhovateľka ako osvojiteľ je manželom otca maloletého dieťaťa a to od 19. 10. 1996. Súd mal z výsluchu navrhovateľky a otca maloletej za preukázané, že navrhovateľka žije s otcom maloletého dieťaťa a maloletým dieťaťom v spoločnej domácnosti v podstate od narodenia maloletej a taktiež aj to, že medzi navrhovateľkou a maloletým dieťaťom je vytvorený veľmi silný pozitívny citový vzťah a že navrhovateľka považuje maloletú za svoje dieťa a takisto maloletá považuje navrhovateľku za svoju matku. Uvedené bolo preukázané aj pohovorom vykonaným s maloletým dieťaťom zo strany kolízneho opatrovníka, ako aj výsluchom maloletej na pojednávaní. Z uvedeného pohovoru vyplynul takisto silný citový vzťah maloletého dieťaťa tak k otcovi ako aj k navrhovateľke ako aj to, že maloletá považuje navrhovateľku za svoju matku. Biologickú matku pri rozhovore oslovovala C.. V konaní bolo preukázané, že navrhovateľka spoločne s otcom poskytujú maloletej osobnú starostlivosť a uspokojujú spoločne všetky jej potreby a spoločne sa podieľajú na jej zdravom fyzickom a psychickom vývine a poskytujú jej zázemie a stabilitu rodinného života. Z výsluchu navrhovateľky, otca maloletej a aj z pohovoru s maloletou bolo preukázané, že maloletá pozná aj biologickú rodinu navrhovateľky, vníma ju ako súčasť svojej rodiny a rovnako tak je maloletá vnímaná v rodine, matku navrhovateľky volá starká. Zdravotný stav navrhovateľky je spôsobilý na osvojenie dieťaťa. Navrhovateľka je spôsobilá na právne úkony. Navrhovateľka bola súdne trestaná, hľadá sa ňu akoby nebola odsúdená, má záznamy v priestupkovom registri z dôvodu dopravných priestupkov. Aj napriek vyššie uvedenému spĺňa osobné, zdravotné, morálne predpoklady a svojím doterajším spôsobom života zaručuje, že osvojenie bude v záujme maloletého dieťaťa. O maloletú sa začala stráť v dňoch bezprostredne po narodení, kedy matka maloletú odovzdala do starostlivosti otca, neskôr ešte v útlom veku dieťaťa na základe dohody, neskôr aj súdneho rozhodnutia sa vo vzťahu k maloletej realizovala striedavá starostlivosť až dovtedy, kedy rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 37P/37/2016-136 z 09. 06. 2016 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola maloletá A. zverená do osobnej starostlivosti otca. Počas celého tohto obdobia navrhovateľka zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloletú. Už v rámci prirodzeného vývinu a budovania si väzieb na osoby vo svojom blízkom okolí, boli medzi navrhovateľkou a maloletou vybudované väzby ako medzi matkou a dieťaťom, keďže bez akéhokoľvek prerušenia bola v bezprostrednej blízkosti dieťaťa, pri zabezpečovaní každodennej starostlivosti o maloletú. Otec maloletého dieťaťa súhlasil s osvojením maloletého dieťaťa navrhovateľkou. Tak isto kolízny opatrovník sa vyjadril, že osvojenie manželkou otca bude v záujme maloletého dieťaťa. Vzhľadom na uvedené súd vyhovel návrhu navrhovateľky.

22. V súlade s vyššie citovanými ustanoveniami § 105 a 108 Zákona o rodine, súd zároveň rozhodol, že maloleté dieťa bude mať priezvisko „B.“ a navrhovateľka bude zapísaná v knihe narodení Matričného úradu Žilina namiesto matky maloletého dieťaťa.

23. Súd o návrhu nerozhodol v zákonnej 6-mesačnej lehote nakoľko bolo potrebné v priebehu konania riešiť problémy s doručovaním matke.

24. Výrok o trovách konania sa opiera o ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Nakoľko súd nezistil dôvod pre aplikáciu ustanovení § 53 a § 55 CMP, žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Žilina.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis, uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie

dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.